 Czytelniku! Jeżeli widzisz błędy lub braki – [zgłoś](#), [popraw](#), [napisz](#), [przetłumacz](#).

Zdzisław Beksiński

[[edytuj](#)]

Z Wikipedii

Skocz do: [nawigacji](#), [szukaj](#)

Zdzisław Beksiński	
	
Urodzony	24 lutego 1929 <div></div> Sanok, Polska
Zmarł	21 lutego 2005 <div></div> Warszawa, Polska

Zdzisław Beksiński (ur. 24 lutego 1929 w Sanoku, zm. 21 lutego 2005 w Warszawie) — polski [malarz](#), [rzeźbiarz](#), [fotografik](#), [rysownik](#) i artysta posługujący się [grafiką komputerową](#). Ojciec [Tomasza Beksińskiego](#).

W 1952 roku ukończył wydział [architektury](#) na [Politechnice Krakowskiej](#). Po studiach od 1955 przez kilka lat pracował jako stylistą w studiu projektowym "Sanockiej Fabryki Autobusów" ([Autosan](#)) w Sanoku, założonej przez jego przodka Mateusza Beksińskiego. Jego syn, [Tomasz](#), popełnił samobójstwo w 1999, a żona, Zofia, zmarła po ciężkiej chorobie.

Spis treści

[ukryj]

- [1 Twórczość](#)
- [2 Opinie](#)
- [3 Zabójstwo](#)
- [4 Galeria](#)
- [5 Linki zewnętrzne](#)

Twórczość [edytuj]

Zdzisław Beksinski urodził się w małym miasteczku, w południowo wschodniej Polsce, Sanoku, w 1929 roku.

Jako młody artysta zajmował się fotografią, w której szybko zyskał sobie sławę w środowisku, wygrywając szereg konkursów międzynarodowych.

Mało kto kojarzy dziś Beksńskiego z czarno-białymi zdjęciami. Jednak to właśnie one rozpoczęły jego drogę do wielkiej sztuki. Jego fotografie przedstawiały ludzkie postacie, często w niecodziennych pozach, skulone, jakby zaleknione, modelki były owinięte sznurkami, ich ciała były zdeformowane lub tak skadrowane że było ich widac tylko fragmenty.

Następna forma wyrazu była dla młodego Beksinskiego rzeźba. Tu również dzisiejszy miłośnik tego artysty byłby zdziwiony odkrywając że była to rzeźba czysto abstrakcyjna robiona głównie z metalu, drutu i blachy. Powstały wówczas wspaniałe reliefy i maski które można zobaczyć w Museum we Wrocławiu.

Owa rzeźba z kolei uczyniła Beksinskiego znanym i cenionym wśród establishmentu awangardowej krytyki. Lecz i tu, po pewnym czasie Beksinski jakby znudził się i przeszedł do następnej formy wyrazu jaka był rysunek.

Jego rysunki były najpierw na pol abstrakcyjne. Potem przeszedł do czystej figuracji o pełnej erotyki, sadyzmu i masochizmu atmosferze. Beksinski w swych rysunkach "pastwił" się nad żywą osobą, deformując jej ciało i ukazując ją często w trakcie kopulacji, związana i zniewolona. Bardzo częstym motywem był mały, związany chłopiec wpatrzony w seks bijącej go szpicruta polnagiej kobiety. Te rysunki w pruderyjnej Polsce Ludowej nie mogły być pokazywane inaczej niż na specjalnych pokazach dla "wtajemniczonych".

Przez wiele lat potem Beksinski nie rysował i do rysunku powrócił dopiero pod koniec życia.

Lecz prawdziwą sławę zyskał dopiero gdy zaczął, około 1964 roku, malować. Tu zdecydowanie zerwał z awangardą i w pełni oddał się malarstwu fantastycznemu, wizjonerskiemu, figuratywnemu, starannie malowanemu farbą olejną na płycie pilśniowej. Nigdy nie dawał swoim obrazom tytułów uznając że każdy widz może sobie je interpretować w dowolny sposób. Pierwszy okres tego malarstwa, pod wpływem mistycyzmu wschodniego któremu wówczas Beksinski holdował były pełen symboli, tajemniczych treści i katastrofalnej,

pełnej groza atmosfery.

Pierwszym poważnym sukcesem wystawienniczym była dla Beksinskiego wystawa jego trzydziestu kilku obrazów o tematyce czysto fantastycznej, zorganizowana w 1964 roku, w Warszawie, przez krytyka, Janusza Boguckiego. O ile awangardowa krytyka odwróciła się wówczas od Beksinskiego raz na zawsze uważając go za renegata, publiczność odebrała wystawę entuzjastycznie. Sprzedał na niej wszystkie wystawione obrazy i z dnia na dzień stał się znanym w Polsce malarzem.

W 1974 roku przeprowadził się do Warszawy, ciesząc się coraz większym uznaniem publiczności i spotykając się z coraz bardziej zaciętą krytyką dawnych sprzymierzeńców.

W latach 80-tych stał się popularny nie tylko w kraju ale i za granicą. Związał się bowiem z miłośnikiem jego sztuki i kolekcjonerem, adwokatem i profesorem uniwersytetu, Piotrem Dmochowskim, zamieszkałym w Paryżu. Ten zorganizował mu szereg wystaw we Francji, Belgii, Niemczech i Japonii. Od 1989 do 1996 istniał też w Paryżu autorska galeria Beksinskiego o nazwie "Galerie Dmochowski - Musée galerie de Beksinski". Przez pewien czas, na początku lat 90-tych istniała jego stała wystawa w prywatnym muzeum sztuki europejskich krajów wschodnich, w Osace, w Japonii. Muzeum to już nie istnieje, ale nadal gdzieś w Japonii znajduje się około 70 obrazów Beksinskiego, które tam były wystawiane. Tylko gdzie?

W swej twórczości z lat 90-tych Beksinski coraz bardziej oddalał się od fantastyki, tajemniczych treści, pełnej zgrozy atmosfery którymi były przepełnione jego obrazy z okresu "fantastycznego". Coraz bardziej pracował nad formą uważając że mimo iż pozostaje nadal wierny figuracji, to powinien znowu malować tak jak to robił we wczesnej młodości, to znaczy z jedynym tylko celem do osiągnięcia: poprawnie, harmonijnie, w określonym porządku zamalować pewną wyznaczoną ramami płaszczyznę. Tak jak to określał Malewicz.

Wreszcie w latach 2000-nych, stale ciekawych nowych narzędzi do wyrażania swych wizji, nie zaprzestając jednocześnie malować i rysować zaczął Beksinski tworzyć na komputerze i przy pomocy fotokopiarki wspaniałe, barwne i zaskakujące kompozycje.

Zamordowany przez syna własnej służącej w 2005 roku, na kilka dni przed swoją 76 rocznicą urodzin pozostanie on w pamięci swych wielbicieli jako jeden z najwybitniejszych malarzy fantastycznych naszej epoki. Również obrazy z tego właśnie okresu są najczęściej reprodukowane w internecie, w wielu publikacjach na papierze i na taśmie filmowej i one właśnie uzyskują najwyższe ceny na aukcjach artystycznych.

Jego niezwykła, oryginalna i niepowtarzalna wyobraźnia, połączona z wielkim, wręcz wspaniałym warsztatem malarskim czynią go jedną z najwybitniejszych figur polskiej sztuki drugiej połowy dwudziestego wieku.

Czy sztuka ta prowadzi ku rozpacz, jak twierdzą niektórzy, czy jest "koszmarna", "śmiertelna", "ponura", czy też, przeciwnie, prowadzi ku nadziei, pozostanie zawsze osobistą refleksją każdego z widzów.

Tylko zglebienie przebogatej podświadomości tego wielkiego artysty, niezwykle inteligentnego erudyty i dowcipnego człowieka mogło być stać się kluczem do odkrycia zagadki jaka stanowi jego sztuka. Ale dzisiaj jest już na to za późno.

Istnieją obecnie trzy muzea w których można obejrzeć dużą ilość prac tego artysty.

Jedno znajduje się w [Miejskiej Galerii Sztuki](#) w [Częstochowie](#). Jest tam 50 znakomitych jego obrazów i 100 nie mniej wspaniałych rysunków z okresu młodości.

Drugie to Muzeum Historyczne w Sanoku, któremu artysta przekazał dużą ilość obrazów za swego życia i na koniec uczynił je swym spadkobiercą. Toteż owo muzeum posiada największą publiczną kolekcję jego prac malarskich.

Wreszcie Muzeum we Wrocławiu posiada wiele prac z okresu abstrakcyjnego, reliefów, rzeźb i fotografii darowanych przez Beksyńskiego gdy opuszczał Sanok i nie wiedział co zrobić z nagromadzonymi w domu pracami.

Natomiast największa prywatna kolekcja obrazów i rysunków Beksyńskiego należy do Anny i Piotra Dmochowskich.

Opinie [\[edytuj\]](#)

Ten artykuł wymaga uzupełnienia źródeł podanych informacji.

Aby uczynić go [weryfikowalnym](#), należy podać [przypisy](#) do materiałów opublikowanych w wiarygodnych źródłach.

Dyrektor warszawskiego [Centrum Sztuki Współczesnej](#), [Wojciech Krukowski](#), uważa, że sztuka Beksyńskiego była specyficzna, bardzo osobista, trudna do jednoznacznego określenia i w głównej mierze rozwijała się poza obszar zainteresowań krytyków sztuki najnowszej.

Nad rodziną Zdzisława Beksyńskiego wisi dziwne fatum, jego syn Tomasz popełnił samobójstwo, żona Zofia zmarła po długiej chorobie, a jedyny człowiek który mógł się nazywać jego uczniem, Adrian Kędzia, musiał przestać malować z powodu poważnej wady wzroku. Nie wiem ile jeszcze nieszczęść spotka Beksyńskiego, ale tak bardzo tragedia pasuje do jego sztuki.

— [Jerzy Duda-Grac](#)

Zdzisław Beksyński miał tę rzadką odwagę, że w sztuce robił naprawdę to, co chciał. Wydawało się wielu, że artysta snuje tylko bez końca makabryczne opowieści o kaleczeniu i rozpadaniu się ciała, o umierających i martwych, o tym, że wszystko podszyte jest śmiercią, że każdy człowiek zawiera w sobie kościotrupa - symbol jego nieuchronnego losu.

— [Andrzej Oseka](#)

Dramatyczne okoliczności jego śmierci w pewien sposób przypominają aurę jego sztuki.

— [Edward Dwurnik](#)

Krytycy widzieli w onirycznych wizjach artysty ślad [traumatycznych](#) przeżyć wojennych (Beksyński mieszkał w pobliżu getta), jednak sam malarz stanowczo zaprzeczał tym

interpretacjom.

Podobnie jak w przypadku zmarłego trzy miesiące wcześniej Jerzego Dudy-Gracza, dzieła Beksińskiego były popularne wśród publiczności, krytycy jednak często odnosili się do nich sceptycznie.

"Wszyscy mamy problem śmierci przed oczyma. Nie jestem wyjątkiem. Osobiście bardziej boję się umierania niż samej śmierci. Nie jest to lęk przed nicością, ale przed cierpieniem i tego się chyba bardziej obawiam" - powiedział artysta w lipcu 2002 roku, podczas otwarcia wystawy fotografii w warszawskiej Zachęcie, ostatniej jego ekspozycji w stolicy.

Zabójstwo *[edytuj]*

Zobacz wiadomość w serwisie Wikinews na temat **zabójstwa Zdzisława Beksińskiego**

Beksiński został zamordowany w swoim mieszkaniu w Warszawie w wieku 76 lat, w nocy z 21 lutego 2005 na 22 lutego 2005 roku. Zabójcą okazał się syn człowieka, który od lat pracował dla artysty jako tzw. złota rączka. Morderca zadał mu siedemnaście pchnięć nożem. Motywem było odmówienie przez Beksińskiego skromnej pożyczki. Zatrzymany przez policję nazajutrz po zabójstwie sprawca skazany został w listopadzie 2006 na 25 lat więzienia. Obrońca sprawcy złożył apelację. 16 maja 2007 roku sąd utrzymał w mocy wyrok sądu I instancji.

Beksiński cały swój dorobek artystyczny zapisał w testamencie sanockiemu Muzeum Historycznemu. Muzeum posiada największy zbiór dzieł artysty - około 300 obrazów, reliefów, rzeźb, rysunków i grafik, powstałych w latach 1954-2002.

Galeria *[edytuj]*

 Zdjęcie wykonane przez 12 letniego Zdzisława Beksińskiego w roku 1941

 Zdjęcie wykonane przez Zdzisława Beksińskiego w latach 1941-1944

 Zdjęcie wykonane przez Zdzisława Beksińskiego w latach 1941-1944

Linki zewnętrzne *[edytuj]*

- Oficjalna Strona Zdzisława Beksińskiego
- Duża dokumentacja dotycząca Beksińskiego i szereg wystaw jego prac.
- Strona poświęcona Zdzisławowi Beksińskiemu, jego życiu, twórczości, biografii artystycznej i rodzinie.

- [Boję się śmierci. Rozmowa, którą przeprowadził z malarzem Remigiusz Grzela](#)
- [Istniejąca od 2001, autoryzowana przez Artystę strona malarstwa i grafiki Beskińskiego](#)
- [Wspomnienie o Zdzisławie Beksińskim: Piotr Andrejew, Artysta nie żyje](#)
- [Zdzisław Beksiński, Bez tytułu, 1973](#)

Źródło: "http://pl.wikipedia.org/wiki/Zdzis%C5%82aw_Beksi%C5%84ski"

Kategorie: [Polscy fotograficy](#) • [Polscy graficy](#) • [Polscy malarze](#) • [Polscy rysownicy](#) • [Polscy rzeźbiarze](#) • [Surrealiści](#) • [Ofiary przestępstw](#) • [Ludzie związani z Częstochową](#) • [Ludzie związani z Sanokiem](#) • [Urodzeni w 1929](#) • [Zmarli w 2005](#)

Ukryta kategoria: [Artykuły wymagające uzupełnienia źródeł od 2007-11](#)

Widok

- [artykuł](#)
- [dyskusja](#)
- [edytuj](#)
- [historia i autorzy](#)

osobiste

- [Logowanie i rejestracja](#)

http://pl.wikipedia.org/wiki/Strona_g%C5%82%C3%B3wna

- [Strona główna](#)
- [Kategorie artykułów](#)
- [Bieżące wydarzenia](#)
- [Losuj stronę](#)
- [Zgłoś błąd](#)
- [Częste pytania \(FAQ\)](#)
- [Kontakt z Wikipedią](#)
- [Wspomóż Fundację](#)

dla edytorów

- [Ostatnie zmiany](#)
- [Zasady edycji](#)
- [Pomoc](#)
- [Portal wikipedystów](#)

Szukaj

narzędzia

- [Linkujące](#)
- [Zmiany w dolinkowanych](#)
- [Prześlij plik](#)
- [Strony specjalne](#)
- [Wersja do druku](#)
- [Link do tej wersji](#)
- [Cytowanie tego artykułu](#)

W innych językach

- [Česky](#)
- [Deutsch](#)
- [English](#)
- [Français](#)
- [한국어](#)
- [Italiano](#)
- [Nederlands](#)
- [日本語](#)
- [Русский](#)
- [Slovenčina](#)
- [Suomi](#)
- [Тоҷикӣ/tojikī](#)
- [Türkçe](#)

- Tę stronę ostatnio zmodyfikowano 21:32, 30 maj 2008.
- Tekst udostępniany na licencji [GNU Free Documentation License](#). (patrz: [Prawa autorskie](#))

Wikipedia® jest zarejestrowanym znakiem towarowym Wikimedia Foundation. Możesz przekazać dary pieniężne Fundacji Wikimedia.

- Zasady ochrony prywatności
- O Wikipedii
- Informacje prawne

